

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Ve pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Kazensko prejemna upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 266.

V Ljubljani, v sredo 19. novembra 1890.

Letnik XVIII.

Višja dekliška šola.

III.

Ménili bi, da je „Narodovi“ člankar s svojim famoznim razmotrivanjem finančne strani zadeve in z dokazovanjem, da bi meščanska šola kar brez vseh troškov, kakor goba iz tal zrastle, če bi mestni zastop nje ustanovitev sklenil, dosegel vrhunec svoje naivnosti. A temu ni tako. Pride še boljše!

Prehajajoč na tretjo točko, hoče člankar ovreči vzroke, katere je navel dr. Šusteršič proti višji dekliški šoli z ozirom na krščansko-pedagogična načela. Te vzroke pa razveljavi duhoviti pisec na kratko s tem, da vpraša dr. Šusteršiča, koliko pedagogičnih del da je že prečital? In ker mu seveda dr. Šusteršič ne dá odgovora, sklepa duhoviti člankar kratko in jedernato: „Torej tudi tretji dr. Šusteršiča vzrok ne velja nič“.

Kaj hočemo zoper tako argumentacijo odgovoriti? Prenaivna je, da bi sploh mogli odgovarjati in radi tega jo tako, kakoršna je, prepuščamo sodbi občinstva ter smo prepričani, da bode vzbujala le občno veselost. Po mnenji naivnega člankarja moral bi bil dr. Šusteršič menda svoj govor prilično pričeti tako-le: Slavna gospóda! Studiral sem Rousseau-a, Pestalozzi-a, Herbart-a, Kant-a, Dittes-a, Schwarz-a, Ziller-ja, Raumer-ja, Schmidt-a, Specht-a, Buisson-a, Vogel-a itd.

Sicer je pa tudi anonimni „Narodovi“ člankar pozabil povedati, katera pedagogična dela da je on prebral!

Sicer pa radi priznavamo, da je „Narodovi“ člankar na pravi poti, ko priznava vrednost samostanske vzgoje in hvali velečastite matere uršulinke za ustanovitev višje dekliške šole, rekoč, da so si s tem uršulinke postavile lep smoter. Da, v istini, hvaležni moramo biti prečastitim sestram, da so prevzele ustanovitev potrebnega slovenskega višjega dekliškega zavoda in naša dolžnost je, da kar mogoče storimo za prospah tega zavoda, ne pa da postopamo, kakor naša liberalna stranka, ki ovira ta prospah kjer le more in velečastitim ustanovnicam meče polena pod noge. Predno se še šola prične, pride že „stenolom“ in križ čez-njo napravi.

Zadnji sklep večine našega mestnega zastopa kaže, da naša liberalna stranka namerava ustanoviti višjo dekliško šolo v najožjem pomenu besede, tedaj ženski licej — tedaj nikakor ne le meščansko šolo.

Podstava, na katero je naslanjal dr. Šusteršič svoje argumentacije, je tedaj popolnoma resnična.

Koliko pa da bodo znašali troški za nameravani zavod, dokazuje najbolje okolnost, da mestni zastop zahteva od deželnega zbora letnega prispevka 4000 gid.

Dr. Tavčar sam, ki je vendar s svojega stališča finančno stran slikal kolikor mogoče ugodno, izračunal je, da bode višja dekliška šola stala 12.000 gid. na leto, tedaj požrla kapital 300.000 gid. Tako optimistični proračun dr. Tavčarja!

Kaj pa še-le če se objektivno presoja to vprašanje! Če se številke v pravi velikosti postavijo v proračun! Potem se vidi, da je dr. Šusteršič še prenzisko segel, ko je trdil, da bode višja

dekliška šola zahtevala glavnico pol milijona goldinarjev. Vsaj do sedaj še ni nihče nasprotnikov ovrgel niti jedne po dr. Šusteršiču navedenih številke — jasen dokaz, da jih ne le ovreči ne morejo, marveč, da se sploh bojé spuščati se v podrobnosti proračuna, ker dobro vedó, da so številke dr. Šusteršičevega proračuna še prenizke in da bode ženski licej, kojega nameravajo ustanoviti, potreboval še večjo glavnico nego pol milijona goldinarjev.

A našim liberalcem ni čisto nič za javni denar, kadar se gré za to, da uresničijo svoje namene. Njih naméra je v prvi vrsti: izviti vzgojo našega ženstva redovnicam iz rok. Oni nočejo verske, marveč hočejo brezversko vzgojo našega ženstva in v tem je skrito jedro spornega vprašanja.

To pa je za nas tako važno načelno vprašanje, da v tej zadevi ne poznamo nikakih ozirov in nikakih izgovorov. Pri tem velevažnem načelnem vprašanju pokazalo se je in pokazalo se še bode, kdo da je z nami in kdo da je zoper nas!

Oni mestni odborniki, ki so glasovali za ustanovitev višje dekliške šole, pokazali so svoje pravo lice, odkrili so nam svoje pravo mišljenje in hvaležni smo jim za to, kajti sedaj je vsaj stalo popolno jasno.

Oni obč. svetovalci pa, ki so zoper ustanovitev ženskega liceja glasovali, namreč gg. župnik Rozman, vodja Povše, Peterca in Prosenc naj bodo prepričani, da so s svojim glasovanjem zvesto izpolnjevali svojo z mandatom prevzeto dolžnost in da v njih misli ogromna večina ljubljanskih davkoplačevalcev edine zanesljive zastopnike interesov ljubljanskega mesta.

Liberalna večina mestnega zbora pa naj se nikar ne veseli svoje zmage. Bila je to Pyrrhova zmaga! Prišel bode dan obračunjevanja, ko bodo volilci zahtevali od svojih mandatarjev opravičevanje njih postopanja, posebno pa oni volilci, ki se ne valjajo v bogastvu, ki morajo marveč svoj vsakdanji kruh težko zaslužiti. Ti si bodo zapomnili besede: Revezem ne moremo pomagati! Zapomnite si, ljubljanski meščani, da liberalna stranka hoče skrbeti le za blagor bogatinov, za reveže se ne briga. Sedaj tudi lahko umejemo, zakaj da so pri zadnjih občinskih volitvah nemčurski bogatini kar v tropah korakali na volišče oddajati svoje glasove za liberalne kandidate. Sedaj je to, kar je bilo takrat popolnoma neumljivo, čisto jasno. Gospodje delali so za svoj žep, kakor tudi naši slovenski liberalci in v tej točki so interesi nemških in slovenskih liberalcev jednaki. Vsaj je to priznal nemški volilec P l izrečno, ko je nasproti konservativnemu volilecu izjavil: „Ich finde durch diese (liberalne) Kandidaten meine Interessen besser gewahrt!“ To je zadosti jasno. Zveza slovenskih in nemških bogatašev v obrano skupnih interesov — zmagala je pri zadnjih občinskih volitvah. Revezem pa, pravijo liberalci, ne morejo pomagati. In vkljube temu najdejo se še reveži, ki hodijo s posebnim veseljem našim liberalcem na limanice. Upati je, da se bode to kmalu in radikalno zboljšalo in skrajni čas je za to!

Deželni zbor kranjski.

(Jednajsta seja, dne 18. novembra.)

(Dalje.)

Poslanec Kavčič poroča o prošnji c. kr. kranjske kmetijske družbe gledé podpore za ustanovitev pepinjere in v imenu finančnega odseka predlaga, da naj se ta prošnja odkloni. Ta predlog obvelja z vsemi glasovi proti štirim, ker so proti njemu glasovali samo poslanci Klun, Murnik, Povše in dr. Vošnjak.

Dramatičnemu društvu dovoli se za napravo garderobe izvanredna podpora 1000 gid.

Pri ustanovitvi službe asistenta na kirurški oddelku deželne bolnišnice v Ljubljani nasvetuje poročevalec Višnikar v imenu finančnega odseka:

„1. Za kirurški oddelk deželne bolnišnice v Ljubljani ustanovi se mesto asistenta z letno plačo 800 gid. in stanarino 200 gid.

2. Ta služba se smé podeliti le doktorju vsega zdravilstva, kateri je dovršil operacijski tečaj in sicer za zdaj po pogodbi proti polletni obojestranski odpovedi.

3. Po dovršeni oddaji službe asistenta opusti se mesto jednega sekundarija ter se za kirurški in dermatologično-sifilitični oddelk nastavi le jeden sekundarij.“

Posl. Hribar pri tej priliki kritikuje imenovanje dr. Bocka, češ, da ga je vodstvo poklicalo v bolnišnico, ne da bi mu bil deželni odbor naznanil dotični sklep deželnega zbora.

Podpredsednik baron Apfaltrern, ki je ob 1. uri popoldne prevzel predsedstvo, govorniku seže v besedo in ga opominja, da naj ostane pri stvari in naj ne kritikuje notranjih zadev bolnišnice, za katere se ima brigati deželni odbor.

Poslanec Hribar zahteva, da naj deželni zbor razsodi, ali smé o dr. Bocku govoriti ali ne.

Baron Apfaltrern je odgovoril, da reč s predmetom ni v nobeni zvezi in da zaradi tega neče vprašati deželnega zbora.

Poslanec Hribar se vda s pristavkom, da hoče o tej zadevi govoriti pri drugi priliki. Potem začne razpravljati nekatere druge reči in zlasti omenja, da naj bi paznike ali strežaje ne najemale milosrdnice, ampak vodstvo samo, pa podpredsednik baron Apfaltrern mu zopet seže v besedo, da to ne spada sém in da mu odvzame besedo, če ne ostane pri stvari. Poslanec Hribar se vkloni podpredsedniku in govori o predlogih finančnega odseka, rekši, da se s prvima strinja, s tretjim pa ne, nasprotno predlaga, da naj se mesto jednega sekundarija nikar ne opuša.

Dr. Vošnjak pojasnjuje nekatere trditve predgovornika, potem baron Švegelj zagovarja dr. Fuchsa proti očitani poslanca Hribarja, rekši, da zato ni nobenih operacij izročal pomočnemu osebju, ker ni imel za to sposobnih ljudi.

Poslanec Hribar mu odgovarja, da je imel večkrat sposobnih sekundarijev, ki so bili doktorji vsega zdravilstva, pa jim vendar ni izročil ničesar. Kar trdi, more vsikdar in povsod dokazati.

Po konečni besedi poročevalca Višnikarja obveljajo vsi trije nasvèti finančnega odseka.

Prošnja občin Semič, Suhorje, Vinica itd. gledé podpore za napravo vodnjakov se izroči deželnemu odboru v nataučnejše poizvedbe in pri-

merno rešitev. Ravno to se zgodi s prošnjami Jan. Martinška iz Zirov za podporo vsled škode po nevihti in županstva kresniškega gledé poprave občinskih potov. (Konec sledi.)

Deželni zbor štajarski.

V sedemnajsti seji deželnega zbora štajarskega dne 17. novembra je omenjal v posebni interpelaciji nemškoliberalni poslanec Starkel, naj poskrbi ces. namestnik, da se bodo vrstile v Št. Ilju enakomerno slovenske in nemške pridige, kajti Nemci v onem kraju morajo, žal, sedaj pogrešati ta duhovni vžitek. Poslanec vpraša, ali je namestniku vse to znano, in ali hoče po uradnem potu ali s posredovanjem izposlovati, da dobé tudi Nemci v Št. Ilju svojo pravico, svoje nemške govore v cerkvi. — Pač čuden mož ta poslanec Starkel; v prvem delu svojega govorenja kaže se silno vernega in skrbnega katolika, v drugem pa grozno nepoučenega, ker niti ne vé, da ces. namestnik pri tem nima čisto nič govoriti, da je to strogo cerkvena stvar, o kateri določuje jedino cerkvena oblast.

Ces. namestnik na to ni odgovoril, pač pa na interpelacijo poslanca Radaja in tovarišev gledé na deželno-zborske volitve. Pred vsem se grozi namestnik onemu uradniku, ki je izdal dotični namestnikov navod gledé volitev, namenjen jedino le uradnikom, s preiskavo in strogo kaznijo, dalje dokazuje po svoje, da ima volilni komisar pri volitvi volilnih mož pravico predsedovati komisiji in tudi glasovati; dokazuje, da volilni možje za volitve v deželni zbor morajo biti 30 let stari, kar sicer ne velja za državni zbor. Iz vseh svojih dokazil sklepa namestnik, da je pri svojem izdanem volitvenem navodu postopal popolno zakonito.

Na dnevnem redu je bilo poročilo finančnega in občinskega odseka o oskrbovaliških postajah, kjer popotni rokodelci, obrtniki in delavci dobivajo hrano in prenočišče brezplačno. Ker so troški za ta oskrbovališča previsoki za občine, zato treba poskrbeti, da prispeva k njim tudi mesto Gradec, da deželni zaklad prevzame troške za vodje teh oskrbovališč, da nadzorniki strogo pazijo, da se izvršuje hišni red, da se v občinah z oskrbovališči osnujejo tudi orožniške postaje, da vlada strogo pazi na postopaje, da le redko dovoljuje godbo, in da potne liste deli v le najpotrebnejših slučajih. Vlada naj tudi poskrbi, da bo izposlovala iz drugih kronovin doneske za oskrbovane dotičnih kronovin; poročilo odseka tudi izrazi, da se je ta ustanova oskrbovališč povsem obnesla ter da donša deželi obilno koristi, ker se vsled tega očitno manjša število postopačev, nadležnih muzikantov in zoprnih krošnjarjev, ki so nadlegovali ljudi v zlasti po kmetih. Poslanec Jurtela omenja, da se je ta zakon prehitro pretresal in obistnil, da je preveč oskrbovališč, da je za nje preveliko troškov, naj se jih torej nekaj odstrani; sploh izraža mnenje, da je več pričakoval od teh naprav, kakor so do zdaj sadú pokazale. Deželni odbornik Karlon je zagovarjal stališče deželnega odbora, poslanec dr. Jurtela mu zopet odgovarja ter želi, da bi se uvažale njegove opazke pri popravi tega zakona. — Ces. namestnik zagovarja oskrbovališča, hvali njih vspehe, ter izraža nadejo, da bodo deželi v vedno večjo korist. — O zakonitih določilih gledé odgona se spremeni zakon ter naj se v prihodnje taki troški občinam povračajo iz dotičnih okrajnih zakladov. — O predlogu poslanca Jermana, da se odpravijo lovske karte, poroča posl. Kotulinsky ter predlaga, da se odkloni.

Posl. Jerman zagovarja svoj predlog, omenja krivic, ki se kažejo pri davku za lov, ker je sedaj goldinar veleposestnika dvanajstkrat toliko vreden, kakor goldinar kmetov. Posl. Proboscht govori proti Jermanovemu predlogu iz finančnih ozirov; posl. Posch predlog zagovarja. Kakor smo že omenili, je bil predlog Jermanov odklonjen z večino glasov.

Po poročilu posl. Neckermanna pooblasti se deželni odbor, da nakupi grad Schwanberg ter ga priredé v hiralnico za kakih 200 umobolnih, porabiti sme v ta namen do 62.000 gld.

Raznim občinam se dovolijo občinske doklade, pri razpravi o prošnji občine Radmer, ki zahteva 158 % občinske naklade na vse direktne deželne davke in ob enem državne doklade za leto 1890., omeni posl. Morre, da se pri takem davku neha kmetovalec ter se začinja socijaldemokrat; predlagal sem, pravi poslanec, v zadnjem zasedanju, da deželni odbor preišče vzroke, zakaj da tako silno pro-

pada kmetijsko blagostanje, a deželni odbor se na to ni nič oziral. Deželni odbor naj izpolnuje sklepe deželnega zbora. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. novembra.

Notranje dežele.

Shodi združenih kristijanov proti spojitvi Dunaja s predkrajji, ki bo večinoma koristila le židovsko-liberalnim kapitalistom, vršili so se v ponedeljek posebno sijajno. Povsod so bili shodi prav obilno obiskovani; nekaterih so se vdeležili tudi liberalni poslanci, a so morali od kristijanov slišati prav grenka očitanja, ne da bi jih bili mogli ovreči. Sicer vse to ne bode mnogo pomagalo, vendar naj ljudstvo tudi pri tej priliki zvé, kdo da deluje proti njegovim koristim.

Konferencija za obnovitev carinske in trgovinske pogodbe z Nemčijo pričela se je na Dunaji dne 15. novembra. Predseduje ji sekijski načelnik Szogyeny. Upamo, da bodo državniki pri obnovitvi pogodbe varovali koristi naše države.

O shodu odseka avstrijskih škofov na Dunaji donšajo vlasti liberalni listi polno poročil, ki sevéda niso zanesljiva. Med drugim omenjajo, da je odsek škofov sestavil jednoten program, po katerem naj bi katoliški zastopniki v obeh zakonodajalnih zbornicah vzajemno postopali, da bi bilo njih delovanje za versko šolo tem vspešneje.

V tirolskem deželnem zboru so propadli italijanski poslanci s svojimi predlogi za ločitev Tridenta od Tirolske. Dr. Dordi je obširno pojasnoval in zagovarjal predloge Italijanov ter omenjal, da je to najmanj, kar morejo zahtevati italijanski poslanci v imenu svojih volilcev. Doktor Blaas je predlagal, naj se okrajji tako razdelé, kakor je to nekaj nameraval grof Hohenwart. A tudi ta predlog ni bil vsprejet, ker so proti njemu glasovali italijanski in konservativni poslanci.

Vnanje države.

Srbija. Pretekli četrtek se je sošla skupščina. Njena naloga je rešiti budgetne predloge za prihodnje leto in posvetovati se o mnogih postavnih predlogih. Kakor se poroča iz Belega Grada, namerava kraljica Natalija izročiti skupščini spomenico, v kateri zahteva, da se uravnajo njene razmere do sina-kralja ter noče biti odvisna od hudomušnosti bivšega kralja Milana, katerega mora vsled sedanjih pogodb vselej prositi dovoljenja, če hoče s sinom občevati. Vsled te zahteve utegnejo navstati še druge neprilichnosti, ker Milan noče čisto nič odjenjati od svojih pravic do mladega kralja.

Rusija. Iz Peterburga se poroča „*Pressa*“, da se je 14. novembra dovršila tam politiška pravda proti petim nihilistom po petdnevni obravnavi pri zaprtih vratih. Trije izmej zatožencev, mej temi Sofija Günzburg, ki je zapretila carju s smrtjo z bombami, ko se je proti zadnjič v Parizu zasačenim nihilistom tako ostro postopalo, so obsojeni na smrt, ostali pa oproščeni.

Nemčija. Kakor pišejo listi, sprejel je Viljem II. ostavko poljedelskega ministra, barona Lucius-a ter imenoval na njegovo mesto vladnega predsednika v Frankobrodu ob Odri, pl. Heydna. Začasno je njegov naslednik državni podtajnik Marcard. — Zveznemu svetu došli državni proračun za 1891/92 l. določuje dohodke in troške z 1.134.491.942 mark. Za državno armado, mornarico in poštarstvo se je sprejelo posojilo 64.832.963 mark.

Francija. Shod delavev, poslušajočih po državnih tobačnih tovarnah, je sklenil resolucijo, v kateri zahtevajo, da se delavcem in delavkam v državnih tobačnih tovarnah dovoli, kakor drugim nastavljenim osebam, pokojnina po petindvajsetletnem poslovanji.

Portugal. Poročalo se je že, da se je sklenila začasna pogodba med Anglijo in Portugalom. Vsled te pogodbe se Portugal obvezuje, da bode olajšal promet na rekah Sambesi, Šire in Pungve in na suhem po onih mestih, kjer niso te reke za plovbo sposobne. Nadalje se Portugal obvezuje skrbeti za poštni in brzojavni promet med portugalskimi pristanišči in angleškim obrežjem. Obe državi pa se obvezujeta, pripoznati meje njiju ozemelj, kakor se je bilo sklenilo na konferenci dne 20. avgusta 1890. l., tako, da ne smé ni jedna ni druga država sklepati pogodbe, sprejemati pokroviteljstvo itd., vsled česar bi bila oškodovana druga država, dokler ima veljavo ta začasna pogodba.

Nizozemsko. Nizozemska kraljica bo 20. novembra slovesno prisegla kot regentinja.

Turčija. Blizu Madovja pri Erzerumu so se nedavno sprli Armenci in turške čete. Več sto ruskih Armencev se je zbralo na ruski zemlji ter od tu napadalo turško ozemlje. Prestrašeni prebivalci so iskali vojaške pomoči, in tako je prišlo do prepira.

Srednja Amerika. Iz Tegukigalpe se poroča brzozavnim potom, da so se čete predsednika Bograna polastile zopet Tegukigalpe; vstaši imajo le še eno vojašnico zasedeno. Sanheca in mnogo častnikov so postreljali po vojaškem povelji. Vstaja je torej zatrta.

Izvirni dopisi.

Iz Cirknice, 18. novembra. V nedeljo 18. t. m. bil je pri nas g. Gustav Pirc, tajnik c. kr. kmetijske družbe. Predaval je v šoli o sedanjem stanju kmetijstva sploh, o koristi sadjarstva in živinarstva posebej. Možje, skoraj sami gospodarji so poslušali govornika jako pazljivo. Mej govorom so tajniku večkrat glasno pritrdjevali, pri sklepu so se mu pa jednoglasno zahvalili.

Gosp. govornik je imenoval stanje kmetovo v sedanji dobi žalostno. Veliki davki, splošna potratljivost, (nečimurna noša, žganjepitje, kajenje tobaka itd.) in ameriška konkurenca so provzročili to žalostno stanje. Teško, težko zmaguje kmet ta bremena; le prepogosto se zgodi, da obnemore pod temi bremenii, boben zapoje in poprejšnji posestnik postane gostač.

Ako se kmetom ne bode kmalu prišlo na pomoč, ako mu ne bode mogoče prenašati raznih bremen, tudi davkov ne bode mogel več plačevati. Žal, se pa za vse bolj skrbi, kakor za ubozege kmeta. Temu je rojeno, da trpi, da dela v potu svojega obraza, ne da bi imel upanje, da se bode zboljšalo njegovo stanje. Izačeje se za nepotrebne reči tisoči in stotisoči, za ubozege kmeta se pa vrže kaka drobtina v obliki nekaterih stotakov. Tako se kmetiški stan podpira!

Pomislimo, koliko bode dala dežela za nepotrebno gledišča, v katerem se bode šopirila nemškutarja in se bo pospeševala nenravnost. Ko bi se ti tisočaki obrnili v povzdigo kmetijstva, kako drugače bi bilo kmalu povsod! Koliko plemenskih juncev bi se lahko kupilo, koliko stotisoč sadnih dreves lahko razdelilo za ta denar mej kmete! Naša domovina bi bila kmalu mnogo milijonov več vredna in blagostanje kmetovo bi se povzdignilo silno. Ali bi se s tem ne delalo za narodno stvar bolj, kakor če se osnuje deset višjih deklških šol? Gospôda v deželnem zboru, delajte za povzdigo kmetovega blagostanja in nikdar ne bodete za narodnost bolj skrbeli, kakor tedaj. V mestnem zboru, ko se je sklenilo osnovati nepotrebno višjo deklško šolo, je rekel dr. Tavčar: „kadar se gré za novo narodno stvar, se nikakor ne smemo strašiti kake žrtve“. Pritrdim tem besedam, ne pritrdim pa mislim g. Tavčarja, da bi bila slovenska narodnost zagotovljena s tem, če bomo imeli v Ljubljani višjo deklško šolo.

Domoljubne gospe in gospodičine v Ljubljani, v Trstu in v Gorici pa tudi drugod dejanjsko spričujejo, da so lahko dobro narodne, akoravno niso pohajale v tako višjo deklško šolo. Ako hočete res za narodno stvar skrbeti, podpirajte kmeta, pospešujte njegovo blagostanje! Iz trdnih kmečkih hiš bodo izšle vrle Slovenke, bodo izšli dobri veleučeni Slovenci, ki bodo povzdignili visoko slavo svojega naroda.

Iz okolice Ijutomerske, 4. novembra. Letino imeli smo, Bogu hvala, povprek dobro. Pšenice bilo je mnogo, isto tako rži; prva velja sedaj 7 gld. 20 kr. za 100 kilo, druga pa 6 gld. Oves bil je lep, podobno tudi ostala jarina. Sena nakosili so obilno povsod, in smo ga lahko posušili. Otave je vsled suše, ki je pritisnila po žetvi, vzrastlo malo. Hajdina je v rasti zaostala, da so jo ponekod zavoljo kratke slame morali pipati, pač pa je bila jako rodna. Koruzi suša v obče ni škodila, le po „prigorih“ jo je občutljivo pekla vročina. Isto se mora reči o „tikvah“ ali bučah. Krompir je precej obrodil; blago je dobro, oblice se skuhaajo lepo. Prejšnja tri leta so „krompirji“ — mi izraz rabimo v množini — bili skoro za nič; nekateri gospodarji so prišli malone ob seme. Tu in tam so torej kmetovalca okoliščine prisilile, da si je seme od „inod“ oskrbel, kar mu ne bode na škodo. Saj skušnija uči, da jedno in isto seme „sploh“ ali vedno po istih njivah ne rodi, ker ne more dolgo vspehovati, v zlasti velja to gledé krompirja, o katerem pravijo, da moraš po drugo seme iti vsaj štiri ure daleč, ako hočeš s to rastlino na tvojej njivi doseči zopet povoljen vspeh. Jabolk po našem polji nismo dobili veliko, hruške so pač bile polne. Po goricah so ponekod „jablani“ in „gruške“ bile rodne, a ponekod ni bilo nič, akoravno je drevje krasno cvetelo. Polovnjak jabolk smo prodajali navadno po 10 gld. Poročevalec teh vrstic je tudi v Rádgoni povpraševal za ceno, in tam je sadje veljalo ravno toliko. Vina dobili smo malo, ali kapljica je izvrstna. Štrtinjak prodajajo po 100 gld. in višje, baje tudi že po 200 gld. Trta je najbolj obrodila po onih vinogradih ali, kakor pravimo mi, po „goricah“, kjer so že po tri leta škropili z ga-

lico. Dopisnik je svoje „gorice“ — za jezikoslovce bodi povedano, da izraz „gorice“ v množini velja za samo jedno vinico — škropil, njegov sosed je to opustil; vsled tega je listje v prvem vinogradu ostalo zeleno, med tem ko je trta v drugem že bila suha. Marsikdo je letos rekel, da bo v prihodnje škropil, če bi ravno bilo treba vsaki mesec. Toda ni potrebno, da bi se človek grozil v tolikej meri. Škropiti zadostuje po dva-ali trikrat. Kdor je razven tega vinograd še trikrat okopal, danes ne obžaluje skrbi in dela.

Dnevne novice.

(Deželni zbor štajarski.) Železniški odsek je v predvčerajšnji seji deželnega zbora podal svoje predloge z ozirom na pospeševanje lokalnih železnic na Štajarskem. Najvažnejši predlogi so: Železnica Celje-Velenje-Spodnji Drauburg naj se zgradi na temelji postave o lokalnih železnicah. Podaljšanje Rudolfove železnice do Volšperka naj se skuša izvršiti s pomočjo države, koroške dežele in zasebnih interesentov; istotako naj se zgradi ozkotirna železniška proga Kapfenberg-Thörl-Seebach-Au, in naj se prično preiskave za stransko železnico Seebach-Turnau. Deželni odbor naj se pooblašča, da stori prej ko mogoče potrebne korake za ozkotirno lokalno železnico Wieselendorf-Sčavnica; istotako z ozirom na progo od južne železnice do toplic Sauerbrunn in od Poličan do Konjic; tako naj se sklene tudi zgradba železnice ob Muri, in sicer v meri Uncmarkt-Murau-Tamsweg-Mauterndorf. Odsek za železnico predlaga: Deželni odbor se pooblašča: „Od posojila z dné 1. marca 1891 za deželne železnice v znesku 10 milijonov goldinarjev naj določi za zgrajenje železnic potrebno svoto štirih milijonov goldinarjev na tak način, da bodo deželni interesi povsem zavarovani.“ Naposled se je ta odsek tako-le izrazil: „Železniški odsek priporoča deželnemu odboru, da naj se pri grajenju sklenjenih železnic postopa z največjo previdnostjo, da ne bodo deželne finance preveč trpele vsled zakona o lokalnih železnicah in da se ne obtežé nadaljne zgradbe železnic. „Če se bode postopalo v smislu teh postav, potem mora biti to podjetje vsekako srečonosno.“

(Pro domo.) § 19 tisk. zakona z dné 17. decembra 1862 nam naklada strogo dolžnost vsprejemati vsak stvarni popravek, toda tudi le stvaren, bodisi uraden ali neuraden. Pri uradnih popravkih nas veže § 22 istega zakona pod kaznijo 20 do 200 gld. zdržati se vseh dostavkov in opazek v tistem listu, v katerem se kaj popravlja, a ni nam pa prepovedano poslužiti se svoje prostosti v kaki drugi številki. To se nam je zdelo potrebno pripomniti na dva zaporedna popravka v včerajšnjem in predvčerajšnjem listu na dopis „Iz Domžal“ z dné 11. novembra tega leta. Z vsprejetjem popravkov smo pokazati hoteli, da smo tudi mi gledé na popravljanje po § 19 jako popustljivi, ker sploh ni naš namen, da bi komu škodovali, ali sploh zabranjevali pravico zagovora. Naše geslo je: „Naj se čuje tudi druga plat zvona.“ K stvari sami pa pripomnimo, da vendar mora radi gradnje kamniške železnice nekaj vrešati med tamošnjimi posestniki, da bi ne bilo vse tako, kakor bi biti imelo. V tem nas potrjuje interpelacija barona Apfaltrerna v deželnem zboru kranjskem in dogodki v Črnučah, kjer si je treba s pomočjo oblasti svoje pravice priboriti. To tudi mi želimo, da bi se vsakemu svoje dalo in pustilo, posestnikom zemljišč in podjetnikom železnice. To bodi tudi namen dopisu „Iz Domžal“, kakor obema popravkoma.

(Javen shod v Trstu.) Politično društvo „Edinost“ je sprožilo misel, da se osnuje javen shod v Trstu. Tak shod bo v nedeljo dné 23. t. m. ob 10. uri dopoldne v hôtelu „Evropa“. Razgovor bo o novi užitninski meji in o ljudskem štetju. Vstop je vsakemu dovoljen.

(Posojilnica v Tinjah na Koroškem) se je odprla, kakor je naznanjeno bilo v našem listu, dné 16. novembra t. l., ob 3. uri popoldne v gostilni pri „Krajcarju“. Prišlo je poleg odbornikov nad 40 gôstov. Pri tej priložnosti so se razložila še jednokrat pravila. Z začetkom je pozdravil g. F. L. namesto g. načelnika vse došlo, razložil je namen in veliko važnost posojilnih društev za kmetijski stan in naš kraj posebej; vzbujal je tudi gospodarje, naj agitujejo tudi pri svojih poslih, hlapcih in deklah za to posojilnico, in jih tako učé varénosti. — Potem razjasni gosp. M. natanko pravila in točno odgovori na vprašanja zborovalcev.

O vseh možnih slučajih so še drugi govorniki dali svoje svete. — Pristopilo je takoj 28 udov v to zadruho z zneskom 239 gld., in takoj drugi dan s 400 gld., znamenje, da je navdušenje za to jako važno stvar veliko. — Bog daj srečo! — Konečno se je gosp. načelnik T. Wobak vsem zahvalil in po kratkem veselju smo se vsi poslovili.

(Klub amatérjev-fotografov v Ljubljani) ima v četrtek, dné 20. novembra ob 1/2 8. uri zvečer svojo mesečno sejo v prostorih c. kr. strokovne šole za lesno industrijo. Gostje dobro došli! Odbor.

(Tržaški mestni zbor) je izvolil žida Mojzesa Luzzatija za častnega meščana, vzlasti vsled njegovih zaslug za tržaško šolstvo. Kakošne so te zasluge dobro omenja „Edinost“: Mojzes Luzzato si je kot žid prizadeval, da vera gine iz šol; sveta razpela, ki so nekaj krasila tržaške šole, so sedaj bele vrane, odkar je vodja šolskemu odseku Abrahamovič Luzzato; v občinskih šolah ne bo kmalu več ni božje ni cesarske podobe, molitev pred šolo in po šoli se je opustila in ako se v kaki javni šoli katehet drzne moliti skupno z učenci, se mu ti rogajo in posmehujejo (!!). To so pač čudne zasluge novega tržaškega častnega meščana, in katoliki imajo najmanj vzroka ogrevati se za dr. Luzzatija.

(Na Triglavu) je bilo letos 78 turistov; vsi so prilazili na slovenskega sivoglavca od Mojstrane, glavne triglavarske postaje. Turist Krameind je pohodil letos prvi „kranjskih gor sivega poglavarja“ že 24. junija. Zadnji so ga počastili s svojo navzočnostjo 15. oktobra turisti Fr. Kienle, R. Brunlechner in Kfiála iz Ljubna (Leoben) na Štajarskem. Vodnik Fr. Smukavec spremil je letošnje leto 41, Janez Klančnik 26 in Peter Kovač 11 radovednežev tje gori in je bil to leto prvi vodnik 21-, drugi 11- in tretji 5krat vrhu Triglava. Največkrat bil je vrh Triglava Janez Klančnik, že 111krat. — Konec septembra t. l. prinesli so tudi železno skrinjico na Triglav ter jo vložili v votlino nalašč zato v skalo vdobljeno. Ta skrinjica ima dve predaleci, v prvem je knjiga za podpise, v drugem je prostor za vizitnice, ki so se sedaj shranjevale v steklenicah z vratom proti tlam obrnjenim. Res torej prav pripravno za bodočega „triglarja“, če bo hotel vrh Triglava popustiti svoje ime, samo vprašanje je, kako dolgo se bode obdržala knjiga proti neugodnim vremenskim razmeram. Kaj, ko bi ob priložnosti tudi strela začekala svoje ime v knjigo ali popustila vsaj kako vizitnico? Bomo videli!

(Porotne obravnave) pri c. kr. okrožnem sodišči v Novem Mestu vršile so se od 10. do 13. t. m. in so imele naslednji vspeh: V ponedeljek, 10. t. m., bila sta obsojena Franc Legan, šestnajstletni dečko z Rebrji, in posestnik Matija Tekavčič iz Žvirča radi hudodelstva uboja, vsak na štiri leta težke ječe. V torek, 11. t. m., bila je od obtožbe zaradi hudodelstva zažiga oproščena Ana Skele iz Leskovca. Zeló zanimiva je bila v sredo, 12. t. m., glavna razprava zoper Mico Jokoš iz Gaberja pri Šentjanži zaradi hudodelstva zavratnega umora. Skozi in skozi sprijena ženska zavdala je dné 4. junija 1884 svojemu lastnemu bratu Janezu Zajcu mišnice v žganjih, katere mu je bila napravila za zajutrek. Siromak je umrl v grozovitih mukah še tisto noč. Čeravno so ljudje precej ob nenadni njegovi smrti sumili, da mu je utegnila ničvredna sestra zavdati, posegla je pravica še le letos, po preteku več kot šestih let, po hudodelki. Povod k temu dala je Mica Jokoš nehoté sama, ko je ovadila nekega Lindiča, da je hotel njo in njene otroke otrovati. Ta je v svojem zagovoru navedel take osumljaje proti Mici Jokoš zastran smrti njegovega brata, da se je začela proti njej kazenska preiskava, katera je imela naslednji vspeh: Pokazalo se je pri tej preiskavi, kako važno vlogo zavzema tudi v kazenskem postopku kemija: veščaki, učeni profesorji v Gradcu, našli so v kosu kosti, v ostanku obleke in v koščku lesa od mrličeve krste še zdaj sledi mišnice in so to z vso gotovostjo dokazali, kakor so se porotniki pri glavni razpravi na lastne oči strmé prepričali. Krivica prišla je tudi tukaj na dan. Porotniki so M. spoznali krivo in sodišče naložilo je zverski ženski dvajset let težke ječe kot zaslužen kazni. — Obravnava v četrtek proti Janezu Intiharju zaradi hudodelstva zažiga preložila se je do prihodnjega porotnega zasedanja.

(Hrvatska književnost.) Vrla „Dionička tiskara“ v Zagrebu izdala in založila je zopet par lepih knjig. Prva je: „Mrtvi kapitali.“ Pripoviest. Napisao Josip Kezarac. Cena 50 kr. Druga: „Sbirka zagonetaka.“ Priredio Marijan Vuković, kr. županijski

školski nadzornik. Cena 50 kr. Ta zbirka je zeló zanimiva in kolikor mogoče popolna, zakaj nabiratelj omenja v predgovoru, da je sam nabiral zagonetke med narodom in da so mu pri tem pomagali tudi drugi prijatelji; razven tega je spopolnil zbirko tudi z že natisnjenimi zagonetkami, na pr. v raznih spisih Stojanovićevih, v bosanskem prijatelju od Jukića, v narodnih slavonskih običajih od Luke Ilića, v „Zori“ od Truhelke itd. Zagonetke so vrene po abecednem redu, kar knjigi daje še lepšo preglednost.

Raznoterosti.

— Izseljevanje v Brazilijo. Omenjali smo že večkrat, kako silno se selijo ruski Poljaki v Brazilijo. Kako srečo si obetajo ti zaslepljenci, ne vé se. Časnikar Degazinski, sotrudnik pri listu „Kurjer Varszavski“, hoteč se prepričati, je tiči vzrok silnega izseljevanja, preoblekel se je v kmeta ter se pridružil drugim izseljencem. S tem vred se torej pelje na ladiji „Severonemškega lloyda“ v Brazilijo.

— Grozna nesreča se je pripetila 10. t. m. v trenčinskem komitatu na reki Vagu (Waag). Brod, na katerem se je hotelo prepeljati na drugo stran do 70 ljudi z dvema vozovoma s konji, potopil se je v narasli reki. Petnajst oseb se je rešilo, vsi drugi pa so našli v valovji smrt.

— Milijon sežgala. Z Dunaja se poroča: Veliko pozornost vzbuja tukaj novica, da je baronovka R—ch pred svojo smrtjo sežgala svoje premoženje v vrednosti jednega milijona. Baronovka, o katerej prenapetosti se mnogo govori, je podedovala po svojem soprogu milijon goldinarjev, katere bi morala zapustiti po svojej smrti otrokom prve žene umrlega soproga. Kakor piše „W. T.“, ni našla oblasti niti jednega krajcarja onega milijona, četudi se vé, da je bila baronovka jako varčna. Njena postrežnica pa je stvar pojasnila, rekoč, da je gospa vse vrednostne papirje pred svojo smrtjo sežgala.

— Korist slikanja. K nekemu urarju v Berlinu je prišel mož, ki je kupoval srebrno uro. Če tudi je imel urar bogato zalogo, vendar ni bila nobena kupecu po volji in nič nista naredila kupčije. Ko je pa mož odšel, zapazil je urar, da mu manjka dragocena žepna ura. Takoj se je zmisli, da mu jo je zmaknil ta mož. Urar, izurjen in spreten slikar, vzame v roke risarsko orodje ter naslika obraz moža, o katerem je sumil, da mu je vkradel uro. S to podobo je šel k policiji. Ko je policijski komisar le pogledal obraz, precej je spoznal znanega lopova. In gotovo ne bode dolgo, ko pride dolgoprsti kupec zopet pod ključ.

— Eiffelov stolp. Ti ogromni zgradbi v Parizu ni od 5. t. m. nič več mogoče na vrh, zakaj omenjenega dné so ga zaprli. V tem letu je bilo na njem nič manj nego 393.000 oseb.

— V apostolskem vikarijatu v holandski Guyani šteje katoliška cerkev 13.000 katolikov mej 65.000 prebivalci. Sv. vero širijo redovniki. Njih posebno težka naloga je, skrbeti za gobove, katerih je v glavnem mestu Paramaribu blizo 300; veliko jih pa živi tudi po deželi. Ker so gobovi v mnogi dotiki z zdravimi ljudmi, širi se ta strašna kuga zmirom bolj. Misijonar o Bakker se je posebno posvetil skrbi za te nesrečnike. Četudi ima sam že deset let to bolezen, vendar žrtvuje še zadnje moči nesrečnim bolnikom.

— Nenavaden mraz imajo zdaj baje v Rimu in po vsej Italiji. Toplomer je padel na pet stopinj C.

Telegrami.

Dunaj, 19. novembra. „Wiener Zeitung“ poroča: Okrajna glavarja g. Fel. Schaschel in Zaplotnik sta imenovana svetovaleca pri deželni vladi v Ljubljani.

Praga, 18. novembra. V deželnem zboru so Mladočehi predlagali, naj se odpošlje bakterijolog v Berlin. Predlog se je izročil budgetni komisiji. Poslanec dr. Rieger in 32 tovarišev interpeluje vlado, če hoče izpolniti zahteve Škardove resolucije, da se pripomore do miru na Češkem. — Spravna komisija je sprejela prej odklonjeni Schmeykalov predlog, katerega je Plener ponovil, da predlog o kurijah pride na dnevni red pri komisijinih sejah. Za to so glasovali Nemci in veleposestniki. Nadalje je bil sprejet Kučerov predlog, da ne bi bilo med razpravami deželnega zbora o predlogu za deželni kulturni svet in proračunu nikakih komisijinskih sej.

Praga, 18. novembra. Poslanec stavbinski nadsvétnik Hlavka je podaril češki akademiji 1000 gld., da se odpošlje ud akademije v Berlin, da bode študiral Kochovo zdravljenje.

Krakov, 18. novembra. Da se zapreči silno izseljevanje ruskih kmetov, pomnožilo se je število ruskih straž na vseh ruskih obmejnih krajih, ker dosedanje straže niso zadoščale v ta namen.

Beli Grad, 19. novembra. Skupščina je otvorjena s prestolnim govorom. Odlomek nagovora, ki zadeva Avstro-Ogersko se glasi: Izjemne postave, ki so nekaj časa obteževale naš izvoz, so po prijateljskem dogovoru s sosednjo monarhijo odstranjene, po medsebojnem pojasnilu so pogodbe zopet obnovljene. Razmere naše do sosednje države kažejo se, kakor med dobrimi sosedi prijazne.

Pariz, 19. novembra. Ruskega generala Seliverstova so našli v hotelu nezavestnega. Kakor se poroča je umorjen, kot žrtva nihilističnega maščevanja. General je bil načelnik tretjega oddelka ter bival v Parizu baje kot preiskovalec.

Novi Jork, 18. novembra. Mir med Guatemalo in San Salvadorjem so podpisali v mestu Guatemali.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokriče na 24 ur v noči
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
18	7. u. zjut.	743.7	4.0	sl. svzh.	oblačno	0.50
	2. u. pop.	744.9	4.4	"	"	dež
	9. u. zveč.	745.6	2.0	brezv.	"	"

Srednja temperatura 3.5°, za 0.2° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

19. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87	gl.	90	kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	88	"	10	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107	"	10	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	35	"
Akcije avstr.-ogerske banke	980	"	—	"
Kreditne akcije	293	"	50	"
London	116	"	—	"
Srebro	—	"	—	"
Francoški napoleond.	9	"	16 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	48	"
Nemške marke	56	"	75	"

Tržne cene v Ljubljani

dne 19. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hkti.	6	65	Špeh povojen, kgr.	—	68
Rež,	4	85	Surovo maslo, "	—	72
Ječmen, "	4	70	Jajce, jedno	—	3
Oves, "	3	—	Mleko, liter	—	8
Ajda, "	4	39	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso, "	4	55	Telečje	—	64
Koruza, "	5	10	Svinjsko "	—	58
Krompir, "	2	41	Koštrunovo "	—	36
Leča, "	10	—	Pišanec	—	45
Grah, "	10	—	Golob	—	15
Fižol, "	8	—	Seno, 100 kgr.	1	61
Maslo, kgr.	—	86	Slama, "	1	78
Mast, "	—	68	Drva trda, 4 mtr.	6	60
Špeh svež,	—	60	" mehka, "	4	40

Zahvala.

Šolsko podporno društvo sv. Cirila in Metoda blagovolilo je tukajšnje soli 34 zvezkov različnih knjig podariti, kojih se je 26 zvezkov v inventar šolske knjižnice vpisalo, 8 zvezkov pa se je med pridne šolarje razdelilo. Vdano podpisana se slavnemu društvu za znaten ta dar v imenu šole in v imenu obdarovanih otrok naj iskreneje zahvaljujeta.

Srednja vas v Bohinji.

Val. Zupanec, **Iv. Rihteršič,**
krajnega šol. sveta načelnik. nadučitelj.

Cesar Fran Josipove jubilejne ustanove za uboge.

V 2. dan meseca decembra je oddati mestne cesar Fran Josipove jubilejne ustanove

namenjene mestnim revežem, ki ne dobivajo redne podpore iz mestne ubožne zaklade.

Teh ustanov je dvanajst: 2 po 25 gl. in 10 po 20 gl.

Prošnje za njih podelitev je do 28. dne t. m. vložiti pri mestnem magistratu.

V Ljubljani, dne 18. nov. 1890.

(1) Župan: **Grasselli** l. r.

Izdajatelj in za vredništvo odgovoren: Matija Kolar.

Zahvala.

Slavno vodstvo kranjske hranilnice je poslalo pogorelcem v Brezovem dolu, fare ambruske 200 gl. a. v. Za to lepo svoto se podpisani farni urad v imenu nesrečnih pogorcev prav toplo zahvaljuje.

Farni urad v Ambrusu,
dne 16. novembra. 1890.

Josip Lavrič,
župnik.

Razpis častnih daril.

Da bi pospešila razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje „Matica Slovenska“ po določilih Jurčič-Tomšičeve ustanove

300 goldinarjev

častnega darila dvema povestima slovenskima, in to:

- 200 gl. povesti, obsejajoči najmenj 10 tiskovnih pól, in
- 100 gl. povesti, obsejajoči najmenj 5 tiskovnih pól.

Snov obema povestima bodi zajeta iz zgodovine ali sploh iz življenja naroda slovenskega. Obe povesti morata biti pisani takó, da po obliki in vsebini svoji ustrezata umetniškim zakonom pripovedne književnosti ter poleg tega ugodita literarnim namenom „Matice Slovenske“.

Pisatelj, kateremu se prisodi častno darilo iz novcev Jurčič-Tomšičeve ustanove, prejme vrhu tega za svojo povest še navadno pisateljsko nagrado, katere plačuje „Matica Slovenska“ po § 15. svojega pravilnega reda po 25 — 40 gl. za tiskovno pól.

Rokopisi naj se brez pisateljevega imena pošiljajo odboru „Matice Slovenske“

do 1. oktobra 1891. l.

Pisateljevo ime naj se pridene rokopisu v zapечатem listu, na katerem je zapisano dotično geslo.

Večkrat se je poudarjalo, da „Matica Slovenska“ podaja svojim članom premo leposlovnega berila. S tem razpisom hoče Maticin odbor pokazati, da ga je resna briga, po vsi svoji moči pospeševati tudi razvoj leposlovne književnosti slovenske ter članom svojim podati v roko lepo zabavno knjigo. Zatorej se pa podpisani odbor tudi nadeja, da ga bodo pisatelji slovenski podpirali v njegovem trudu ter se častno odzvali njegovemu domoljubnemu pozivu.

V Ljubljani 31. oktobra 1890.

Odbor „Matice Slovenske“.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo

salonski krilasti klavir, pianine (52-43)

iz tovarne svetovno znane trdkke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gl., 400 gl., 450 gl., 500 gl., 550 gl., 600 gl., 650 gl., pianine za 350 gl. do 600 gl.

Klavirji drugih trdk za 280 do 350 gl.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

St. 20.248.

Ustanove.

(3-3)

Za 1890. leto ima magistrat ljubljanski podeliti sledeče ustanove:

1. **Jan. Bernardinjevo** v znesku gl. 80-35
2. **Jurij Thalmeinerjevo** v znesku gl. 86-26
3. **Jos. Jak. Schillingovo** v znesku gl. 86-10
4. **Jan. Jost. Weberjevo** v znesku gl. 90-92 do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so revne, poštenega obnašanja in so se letos omožile;
5. **Jan. Nik. Kraškovičevo** v znesku gl. 79-80 do katere ima pravico ubogi ali zadolženi kmet št. peterske fare;
6. **Jak. Anton Fancojevo** v znesku gl. 67-20 do katere ima pravico uboga poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu;
7. **Jos. Feliks Sin-ovo** v znesku . gl. 48-30 do katere imate pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane;
8. **II. Ant. Raabovo** v znesku . gl. 205.— Do ene polovice te ustanove ima

pravico ubožna in poštena vdova ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ima pravico ubožna, dobro odgojena in že zaročena hči ljubljanskega meščana po po poroki;

9. **Jan. Nep. Kovačevo** v znesku gl. 151-20 katera se ima razdeliti med štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali vdove-matere, ki imajo po več otrok in ubožta niso sami krivi;
10. **Helene Valentinjevo** v znesku gl. 84.— katero je razdeliti med otroke v franciškanski fari v Ljubljani rojene, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari;
11. **ustanovo za posle** od neimenoanega dobrotnika v znesku gl. 50-40 katero je razdeliti med štiri uboge posle, ki ne morejo več delati in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove vložé naj se s potrebnimi prilogami vred pri tukajšnjem uradu do

30. novembra 1890.

Mestni magistrat ljubljanski dne 30. oktobra 1890.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.